

Eğitimde İbadet

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: *Daniel 3, Vahiy 14:6-12, Mezmurlar 78:1-17, Yuhanna 4:7-26, 1.Taribler 16:1-36, Markos 7:1-13.*

HATIRLAMA METNİ: “RAB’bin görkemini adına yaraşır biçimde övün, Sunular getirip O’nun önüne çıkın! Kutsal giysiler içinde RAB’be tapın!” (1. Taribler 16:29).

İbadet, insanlığın, insan doğasının hatta düşkün insan doğasının bir parçasıdır. Bizim, Allah’ın verdiği özgürlükle, Rabb’e ibadet edecek varlıklar olarak yaratılmış olduğumuza şüphe yok çünkü biz O’nu seviyor ve O’nun ibadet edilmeye layık olduğunu biliyoruz. Düşüşten önceki, insanların Allah’a yüz yüze ulaşabildiği, günah, ölüm ve yıkım ile bozulmamış dünyada böyle bir ibadet çok kolay olmuş olmalı—sadece düşmüş dünyayı bilen bizler o yaratımı ancak hayal edebiliriz.

Bugün elbette özümüzden kaynaklanan ibadet ihtiyacı hala içimizde var olsa da, bu dünyadaki diğer her şey gibi o da günah tarafından çarpılmış ve bozulmuştur, yani, diğer her şeyle birlikte, ibadet eden kişiler olarak biz kendimizi yanlış şeylere ibadet ederken ya da Rabb’e, O’na ibadet edilmesi gereken şekilde değil, yanlış bir şekilde ibadet ederken bulabiliriz (Örneğin *Markos 7:1-13, Yeremya 7:4 ayetlerine bak*).

Dolayısıyla, ibadet Hristiyan deneyimi için çok önemli olduğu için, Hristiyan eğitimi, bu haftanın konusu olan ibadetle ilgilenmelidir.

*14 Kasım Sebt Günü’ne hazırlık için bu haftanın konusunu çalış.

Hepimiz Bir Şeye Tapınırız

İçimizde tapınmaya can atan—şüphesiz ilk olarak Allah tarafından içimize işlenmiş fakat diğer her şey gibi günah tarafından çarpıtılmış—bir şey vardır. Belli ki, en başta bizim tapınmaya layık yegane varlığa, Yaratıcımız Rabb'e ibadet etmemiz gerekiyordu. Fakat düşüşten beri, bu tamamen değişti.

Fakat, evet, hepimiz bir şeye, birine bir şekilde tapınırız. Bu, tüm insanlık tarihi boyunca, hatta bugün bile insanların tapınmalarının açıklanmasına yardım ediyor. Eski Mısır'da bazı insanlar firavuna tapınıyorlardı; başka zamanlarda, başka topraklarda ise insanlar balıkların, birden çok kafalı tanrıların ya da başka sözde ilahların heykellerine tapınıyorlardı. Bazı insanlar güneşe, aya, yıldızlara tapındılar.

Bugün çoğu insan bir kurbağa heykelinin önünde diz çökmeyecek bilince sahip (fakat belli ki Meryem heykelinin önünde diz çökmeyecek kadar değil), yine de bu, insanların, hatta seküler insanların bir şeye tapınmadığı anlamına gelmiyor: para, güç, cinsellik, kendileri, müzik yıldızları, oyuncular, siyasetçiler. Her neyi en çok seviyorsak, dikkatimizi en çok neye odaklıyorsak, ne için yaşıyorsak, işte ona tapınıyoruz. Seküler yazar David Foster Wallace şu uyarıda bulunmuştu, eğer yanlış şeye tapınırsanız, “sizi canlı canlı yiyecektir”.

Daniel 3. bölümdeki öykü gerçek tapınmanın önemine dair bize ne öğretiyor?

Belli ki, üç Yahudi genç ikinci emri (*Mısır'dan Çıkış 20:4-6*) Allah'ın talep ettiği derecede ciddiye almışlardı. Sonuçta o da, öldürmemek, çalmamak ve diğerleri gibi On Emir'in bir parçası. Tapınma, doğru tapınma o kadar önemli ki, Mesih'in ikinci gelişinden önceki son gün olaylarında çok merkezi bir şeye dönüşüyor. Bu sebeple, Hristiyan eğitimi tapınma meselesini tümüyle içine almalıdır: nedir, nasıl yaparız, neden önemlidir ve kime tapınırız?

Vahiy 14:6-12 ayetlerini oku. Bu ayetler, Mesih dönmeden önceki son krizde tapınma konusunun ne kadar önemli olacağına dair bize ne öğretiyorlar?

Onlar da Kendi Çocuklarına Anlatsınlar

Eski Ahit'teki mezmurların zamanla eski İsrail'in dini yaşamında bir işlevi olmaya başlamıştı. Onlar ezberleniyor, ibadet, özellikle de Eski Ahit'te insanların ibadet etme biçimlerinin anahtarı olan açık ibadet sırasında, sıklıkla müzik aletleriyle birlikte söyleniyorlardı. İsrail bir toplum olarak işliyordu ve bir toplum olarak birlikte ibadet ediyorlardı.

Mezmurlar temel olarak, ezgilerin sözleri, yani şiirlerdir. Mezmurlar söz-cüğünün İbranicesi *Tebillîm*, “övgü ilahileri” anlamına gelir. Ve biz Allah'a övgü ilahileri söylediğimizde, başka ne yapıyorsak yapalım, Rabb'e ibadet ediyoruzdur.

Mezmurlar 78:1-17 ayetlerini oku. Buradaki asıl mesaj nedir, tüm eğitim ve ibadet meselesiyle ne şekilde uyumaktadır?

78. Mezmurun mesajı ile ilgili kesin bir saptama var. 2. ayette Asaf “eski karanlık sözleri” nasıl anlatacağını belirtiyor. Buradaki “karanlık” uğursuz anlamında değil de, tarihteki olaylar, üzerinden zaman geçip de gerilerde kalınca olan, loş ya da parlaklığını yitiren anlamında kullanılıyor. Diğer çevirilerde karanlık sözcüğü “sır” (KM) ya da “eski tatlı hakikatler” olarak tercüme edilmiştir. Buradaki nokta, İsrail'in eğitiminde diğer bir çok şeyle birlikte, çocuklara Rabb'in seçilmiş ulus ile olan ilişkisini öğretmek de vardı.

Mezmurlar 78:6-17 ayetlerine bak. Çocuklarına öğretmeleri gereken belirli dersler nelerdi? Bu eğitimin nihai hedefi neydi?

Ayetlerde görüldüğü gibi, hedefler arasına çocukların Allah'a güvenmeyi ve O'nu emirlerini tutmayı öğrenmesi vardı. Vahiy 14:12 gibi bir ayet bugün bizim için aynı düşüncüyü nasıl yansıtabilir?.

Ruhta ve Gerçekte

Yeni Ahit'te, İsa'nın kırılmış canlara ne şekilde hizmet ettiğini anlatan öykülerden en harikalarından biri, İsa ve kuyunun başındaki kadının öyküsüdür.

Yuhanna 4:7-26 ayetlerini oku. İsa ibadet ile ilgili olarak kadına ne diyor? Aslında, konuşma nasıl ibadet konusuna geldi?

Her ne kadar kadın ibadetten bahsederek konuyu değiştirmeye çalışmış olsa da, İsa bize ibadet ve nelerin ibadete dahil olduğu konusunda bazı önemli gerçekleri aktarmak için onun taktiğini kullandı. Belki de bizim şimdiki gayelerimiz için en önemli olanı, Yuhanna 4:24 ayetinde söylediğidir: “Tanrı ruhtur, O'na tapınanlar da ruhta ve gerçekte tapınmalıdırlar.”

Rabb'e gerçek ibadet “ruhta” olmalıdır, yani, Allah'a karşı olan sevgiden, O'nu şahsen tanıma tecrübesinden kaynaklanmalıdır. “Sadece Allah'tan gelen inanç yolu bizi Allah'a ulaştırabilir. O'na, doğru hizmet edebilmek için İlahi Ruh ile yeniden doğmalıyız. Bu, kalbimizi arındıracak ve düşüncelerimizi yenileyecektir. Allah'ı tanımamız ve sevmemiz için bize yeni bir yetenek ve O'nun tüm isteklerine itaat etme arzusunu verecektir. Gerçek ibadet budur. Bu, Kutsal Ruh'un çalışmasının ürünüdür.”—Ellen G. White, *Sevgi Öğretmeni*, s.171, 172.

Aynı zamanda, ibadet “gerçekte” olmalıdır. Allah ile ilgili, O'nun kim olduğu ve bizden ne istediğine dair doğru bilgiye sahip olmalıyız. Diğer bir deyişle, işin içinde öğreti de olmalıdır. (Örneğin, bizim insanları sonsuza kadar cehennemde yakmayan bir Allah'a ibadet ediyor olduğumuzu bilmek ne kadar anlamlı.)

Yani, burada ibadetin iki unsurunu görüyoruz: Allah'ı bilmek ve O'na ibadet etmekten kaynaklanan deneyim ve bize Allah tarafından açıklanmış olan nesnel gerçekler. Gerçeğin yokluğundaki ruh, her şeyden daha çok değişken bir heyecana dayanan, sığ bir duygusallığa götürebilir. Öteki taraftan, ruhun yokluğundaki gerçek cansız bir şekilciliğe götürebilir. Yani, ikisine de ihtiyacımız var.

Bir kişiye “ruhta ve gerçekte” ibadet etmeyi öğretmek için nasıl bir çaba gösterirdin? Hangi durumlarda insanlar iki unsurdan birine diğerinden daha çok önem verme ihtiyacı hissederler?

Kutsallığın Güzelliği

1. Tarihler 16:1–36 ayetlerini oku. Sahneyi gözünde canlandırmaya çalış. Dinsel ve korku verici mi yoksa neşeli ve şen mi hayal ettin? Hangi şekillerde bu ikisinin de birleşiminden oluşabilir? Bu sahneden ibadete, onu nasıl öğretebileceğimize hatta tecrübe edebileceğimize dair ne öğrenebiliriz?

İbadet edilen yer, Allah'ın eski İsrail ile birlikte yaşadığı ve kurtuluş planının onlara açıklandığı yer olan tapınaktı. O halde, ibadetin ve ibadet eğitiminin merkezinde İsa ve kurtuluş tasarısı olmalıdır, bunların hepsi tapınak hizmetinde önceden gösterilmiştir. Allah'ın bizim için yaptığı övgü ve ibadete layık diğer şeylerin tümü, O'nun çarmıhtaki kurban olarak ve vekaleten ölümü ile bize sunulmuş olan sonsuz yaşam umudu olmasa, hiçbir şey ifade etmez.

Ayrıca metindeki “müjdecı” gerçeğe de dikkat et: tüm dünyanın İsrail'in Allah'ını bilmesi gerekiyordu.

1. Tarihler 16:29 ayetine bak: “RAB'bin görkemini adına yaraşır biçimde övün, Sunular getirip O'nun önüne çıkın! Kutsal giysiler içinde RAB'be tapının!” Kutsallığın güzelliği? Bu ne anlama geliyor olabilir?

Başlangıç olarak, günahın ne kadar çirkin, ne kadar yaralayıcı, ne kadar aşağılayıcı olduğunu düşün. Ayrıca bugün bizim için İsrail'i çevreleyen ulusların, diğer şeylerle birlikte çocukların kurban edildiği ibadet uygulamalarının ne kadar kötü, ne kadar korkunç ve aşağılayıcı olduğunu hayal etmek güç. Bu şeylerin onları uygulayan kişilerin nasıl insanlara benzediklerini yansıttığına da şüphe yok.

Öte yandan, eski İsrail'in kendisini çevreleyen kötü geleneklerden yalıtılmış, kutsal bir ulus olması gerekiyordu. Onların hem yüreklerinde hem de zihinlerinde kutsal olmaları gerekiyordu; Allah'ın karşısındaki ibadetlerine anlam ve güzellik katan da buydu işte. Eski Ahit peygamberleri çok defa yozlaşmış ya da yürekleri O'ndan uzakken Rabb'e ibadet eden kişilere söylenmişlerdir.

Eğitimde Putperestlik

Eski İsrail çok dindar halklarla çevrili durumdaydı, insanlar tanrılarına tapınmaya ve onları yatıştırmaya o kadar adanmışlardı ki kendi çocuklarını onlara kurban ediyorlardı. Bu adanmışlık, öyle değil mi?

Bu sebeple, ibadet, gerçek Allah'a yapılan gerçek ibadet, İbranileri onları çevreleyen sahte putperestliğe kapılmaktan korumanın önemli bir parçasıydı. Ama yine de, tüm uyarılara rağmen, özellikle uzak durmaları söylenen putperest uygulamalara kapılıyorlardı.

Peki ya bugün biz? Bizim için bütün yaptıklarını sayıp dökerek, gerçek Allah'a ibadet etmek de neden son derecede önemli-özellekle günümüz putperestliğinin yarattığı tehlikeler karşısında?

Markos 7:1–13 ayetlerini oku. 7–9 ayetlerinde bulunan hangi ilke, bugün Hristiyan eğitimi ve dünyadan kaynaklanan, imanımızın uygulamasını olumsuz etkileyebilecek sahte öğreti tehlikesi konusunda geçerliliğini sürdürmektedir?

Bugün dünyadaki düşünsel fikirlerin pek çoğu gerçekliğe dair natüralist görüşe dayanmaktadır. Günümüzde okullarda okutulan bilim dallarının çoğu bu bakış açısından incelenmektedir ve bu çoğu zaman öğretilenin Kutsal Yazılar'la çelişeceği anlamına geliyor. Doğru varsayılan, kuramlaştırılmış ve uygulamaya konmuş fikirlere tapınmamız için özendirilebiliriz. Ayrıca bu fikirleri ortaya atan filozofların, bilim insanlarının ve matematikçilerin parlak zekâlarını tanrılaştırabiliriz. Sorun şu ki, bu fikirler sıklıkla Kutsal Yazılar'la çatışabilirler fakat sırf günümüzde onlar öğretildiği ve doğru olduklarına inanıldığı için, insanlar onları Hristiyan eğitime dahil etmeye çalışıyorlar. Fakat bunun yapılabilmesinin yegâne yolu imandan taviz vermekten geçiyor ve bu genellikle güncel fikirlere uysunlar diye Kutsal Yazılar'ı çarpıtmak ve bozmak anlamına gelir.

Günümüzdeki yaygın fikirlerden hangileri Kutsal Yazılar'la çelişmektedir ve biz kilise olarak onları kendi eğitim sistemimize dahil etmekten nasıl korunabiliriz?

EK ÇALIŞMA: “Yürek her şeyden ziyade aldatıcıdır, ve son derece kötüdür. Din mensupları gerçekten imanda olup olmadıklarını dikkatle sınamak konusunda istekli değiller ve birçoklarının yanlış bir umuda dayanıyor olmaları korkutucu bir gerçek. Bazıları yıllar önce tecrübe ettikleri eski bir deneyime güveniyorlar fakat herkesin günlük deneyime sahip olmasını gerektiren bu kalpleri araştıran zamana gelindiğinde, tutunacak hiçbir şeye sahip değiller. Gerçeği ikrar etmenin onları kurtaracağını sanıyor gibiler. Allah’ın nefret ettiği bu günahlar zapt edildiğinde, İsa gelecek ve seninle yemek yiyecek, sen de O’nunla olacaksın. Ondan sonra İsa’dan ilahi kuvvet alacak, O’nda büyüyeceksin ve kutsal zaferle, Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla bizi zafere ulaştıran Tanrı’ya şükürler olsun diyebilecek duruma geleceksin. Eğer gayretsiz din mensupları O’nun adını hiç anmasalar, bu Rabb’i daha çok hoşnut ederdi. Onlar, İsa’nın sadık takipçileri olacaklar için daimi yükütlüdürler. Onlar, inanmayanlara tökezleme kayasıdır, kötü melekler onlarla iftihar eder ve izledikleri çarpık yolla Allah’ın meleklerine sataşurlar. Bunlar yurt içinde de yurt dışında da gayenin lanetidirler. Dudakları Allah’a yakın olduklarını söylerken kalpleri O’ndan çok uzaktır.” — Ellen G. White, *“Spiritual Gifts [Ruhsal Armağanlar]”* 2. Cilt, s. 227.

TARTIŞMA SORULARI:

- ❶ Markos 7:1–13 ayetlerinden, sahte ibadetin altında yatanın bir yürek sorunu olduğunu öğrendik. Allah, eğer yüreklerimizden ortaya çıkmıyorsa, dudaklarımızla yapılan ibadeti dikkate almaz. Müjde ve İsa’nın bizim yararımıza ölümünün öyküsü, neden yürekleri Allah’ı gerçekten sevmeye açmanın en güçlü yöntemidir?
- ❷ Allah’a “ruhta ve gerçekte” ibadet etme fikri üzerinde biraz daha düşün. Birini yapıp ötekini yapmamak mümkün mü, yoksa gerçek ibadet için ikisi de gerekli mi? Öyle ise, neden?
- ❸ Evet, Allah’a gerçekten ibadet edebilmemiz için yüreklerimizin doğru olması gerekiyor fakat bu ne anlama geliyor? İbadet etmeden önce, Rab ile bütünüyle bağlantılı olacağın ve yaşamının da kusursuz bir düzen içinde olacağı zamanı beklemek zorunda mısın? Öte yandan, ibadet, gerçek ibadet senin yüreğinin Allah ile doğru yere gelmesine nasıl yardımcı olabilir?